

יום שני כ"ב אדר התשפ"ד

1.4.2024

חוק החשמל החדש – ריסוק שלטון החוק ומדיניות התכנון

היום, 1.4.24, תקיים ועדת הכלכלה דיון רביעי בהכנתו לקריאה ראשונה של "הצעת חוק אספקת החשמל". על פי דברי ההסבר, החוק מבקש לתת מענה זמני, לכאורה – ולאפשר לחברת החשמל לחבר לרשת החשמל מבנים לא חוקיים ביישובים הדרוזים והצירקסים, וזאת "לנוכח הסכנות הביטחוניות הנשקפות לעורף". בשנת 2021, במהלך כהונת ממשלת בנט-לפיד, התקבל "חוק חשמל" ([חוק התכנון והבנייה \(תיקון מס' 136\)](#), [התשפ"ב-2021](#)), שעל בסיסו הוגשה הצעת החוק הנוכחית. כמובן, יש לציין את המובן מאליו – לא תיתכן מציאות של חוק המיועד למגזר מסוים, ובמפלגות הערביות כבר הצהירו בימים האחרונים כי בכוונתם לאפשר את החקיקה ומיד לאחר מכן לעתור לבג"ץ. לאחר הדיון האחרון שהתקיים ב-26.3.24 – [עבר נוסח החוק שינוי קיצוני ביותר](#). להלן מספר דוגמאות של חלק מהשינויים שעברה הצעת החוק:

משמעות השינוי	חוק החשמל 2024 – עם השינויים שהוכנסו ב-26.3.24	חוק החשמל 2021
שינוי התאריך נעשה בשל דרישת ראשי הרשויות. השינוי מעקר את ההסכמות שהושגו ב"חוק קמיניץ" ובחוק החשמל הקודם, שנועדו למנוע מתן פרס לעברייני הבניה.	החוק יחול גם על מבנים לא חוקיים שנבנו עד 1 ינואר 2022.	החוק יחול רק על מבנים שנבנו לפני 1 בינואר 2018 ולא נוספה לו תוספת בניה מאז (מקביל לתחולת "חוק קמיניץ" – עדכון פרק האכיפה בחוק התכנון והבניה).
מעבר מגורם מקצועי לגורם פרסונלי, חשש מובהק לפגיעה במנהל תקין הורדת מעמד הגורם התכנוני מגורם תכנוני מתכלל – לגורם מקומי.	השר רשאי לקבוע בצו, "לפי בקשת ראש רשות מקומית מסוימת".	הסמכות בידי השר הממונה לאחר התייעצות עם הוועדה המחוזית המבנה מצוי בתחום תכנית בהפקדה . מי שהגיש את התכנית המוצעת הוא משרד ממשלתי או רשות שהוקמה לפי חוק
מספיק אם נעשו פעולות ראשוניות בלבד, גם אם אין אופק תכנוני ממשי. אין צורך אפילו באישור עקרוני של התכניות על ידי מתכנן המחוז...	"אם נעשות פעולות משמעותיות לקידום התכנון במתחם מצד הרשות המקומית או בעל הקרקע, או אם נעשות פעולות לקידום הליכי תכנון מצד משרדי ממשלה, יחידות סמך וכו' נמחקה הדרישה להגשת טיוטת תכנית על ידי הרשות המקומית לבחינה מקדימה של מתכנן המחוז	המבנה מצוי בתחום תכנית בהפקדה . מי שהגיש את התכנית המוצעת הוא משרד ממשלתי או רשות שהוקמה לפי חוק
פגיעה ברורה בקידום תכניות מתאר ארציות, תשתיות לאומיות (כגון, בבניה לא חוקית על פרוזדור התשתיות הלאומיות – בכביש 6) ולתכניות מחוזיות.	נמחקה הדרישה להתייחסות של התכנית גם למידת התאמתה לתוכניות מיתאר ארציות, ובכלל זה לתוכניות לתשתיות לאומיות ולתוכניות מיתאר מחוזיות. נדרש רק הגשת חוות דעת בכתב מאת מתכנן המחוז, ולפיה "יש, על פני הדברים, היתכנות להסדרה תכנונית של המבנים במתחם, בתוכנית מפורטת".	המבנה מצוי בתכנית התואמת את הוראותיה של תכנית כוללת שאושרה לגבי השטח או של תכנית מיתאר מקומית החלה על כל שטח מרחב התכנון המקומי
היעדר מחויבות מלאה להסדרת הבניה, חשש מובהק לפגיעה במנהל תקין, ויציאת חוטא נשכר.	נמחקה הדרישה להפקדת ערבות בנקאית ולתשלום חובות והיטל השבחה. בעל המבנה נדרש להתחייב לוועדה המקומית ולרשות המקומית להגיש בקשה להיתר בניה ולקדמה.	המבקש נדרש להוציא היתר בניה בתוך חודשים ספורים, לשלם היטל השבחה, להפקיד ערבות בנקאית, ולשלם את חובותיו